

YOSHLARDA MA'NAVIYATINI SHAKLLANTIRISHDA EVOLYUTSION YO'LI

Tolibova Saodat Xudoyberdi qizi

ShDPI magistranti

Tel: +9888 570 54 00

Annotatsiya: Maqolada yoshlar ma'naviyati. Yoshlarimiz ma'naviy dunyoqarashini shakllantirishda ma'naviy meros, madaniy boyliklar, tarixiy va madaniy yodgorliklar muhim va mas'uliyatli ish ekanligi. Yoshlarni tarbiyalash, tarixning o'rni eng muhim ko'rsatkich sifatida belgilangan. ekanligini ilmiy jihatdan ochib berilgan va dalillangan.

Kalit so'zlar: oila, tarix, axloq, xulq-atvori, axloqiy tuyg'ular, axloqiy bilim.

Аннотация В статье семья священна. Создание семьи – очень ответственное дело. Он — воплощение национального будущего в святом семействе. Воспитание молодежи, доведение ее до зрелости, привитие знаний, обеспечение домашнего и семейного воспитания является важнейшим показателем формирования духовно-просветительских мероприятий научно выявлено и доказано.

Ключевые слова: семья, ребенок, мораль, поведение, нравственные чувства, нравственные знания.

Abstract: In the article, the family is sacred. Building a family is a very responsible thing. He is the incarnation of the national future in the holy family. Educating young people, bringing them to maturity, imparting knowledge, making them home and family education is the most important indicator in the formation of spiritual and educational events. scientifically revealed and proven.

Key words: family, child, morality, behavior, moral feelings, moral knowledge.

Yoshlar ma'naviyati dabdurustdan shakllanadigan hodisa emas. Uning o'z mavjud. Yoshlarimiz ma'naviy dunyoqarashini shakllantirishda ma'naviy meros, madaniy boyliklar, tarixiy va madaniy yodgorliklar muhim o'rin egallaydi. Qolaversa, diniy va dunyoviy olimlar, millatning fe'l-atvori, uning salohiyati — bula) ning bari yoshlarimiz ma'naviy dunyoqarashida muhim, hal qiluvchi omillar hisoblanadi. Titul bilan birga yoshlar ma'naviy qiyofasini shakllarga tirqishda o'ta muhim ahamiyatli yana bir jihat mavjudki, uning iz hech qanday ma'naviyat, madaniyat to'g'risida gapirish mumkin emas. Bu xalq tarixi, tarixiy xotiradir. Tarixiy xotira milliy g'urur va milliy iftixor hissining zaminlaridan biri. Shuningdek, tarixiy xotira ajdodlar yaratgan moddiy va ma'naviy boyliklarni kishilar ongi va kundalik amaliy faoliyatida qayta namoyon bo'lishi, eslab qadrlanishi hamdir. inson- irodali inson. Takror aytaman,

irodali insondir>> Shu narsani g'urur bilan ta'kidlash lozimki, o'zbek milliy tarixi aslida madaniyat tarixidir. Tarix- xalq ma'naviyatining asosi ekanligini qayd etgan Birinchi Prezidentimiz A. Karimov shunday deydi: « Ma'naviyatini tiklashi, tug'ilib o'sgan yurtida o'zini boshqalardan kam sezmay, boshini baland ko'tarib yurishi uchun insonga, albatta, tarixiy xotira kerak »>. Yuqorida bildirilgan fikrlardan uchta muhim xulosa kelib chiqadi: birinchidan, o'zbek milliy tarixi, eng avvalo, madaniyat, rivojlanish, taraqqiyot tarixidir. Ikkinchidan, milliy ma'naviyat o'z-o'zidan rivoj topmaydi va uning asosini tarix tashkil etadi. Uchinchidan, tarixiy xotirani tiklamasdan tom ma'nodagi rivojlanishga erishish qiyin. Ijtimoiy taraqqiyotimizning hozirgi bosqichida mamlakatimiz fuqarolari, ayniqsa, yoshlarining tarixXotirani tiklash borasida olib borayotgan ishlari har qanday tahsinga loyiq. Uch ming yillik buyuk milliy davlatchilik tariximiz yoshlarimiz uchun iftixor va vatanparvarlik omilidir.

Ijtimoiy- tarixiy rivojlanishimizning har bir bosqichi xalqimizning mustaqillik, erk, ozodlik uchun yaratish va taraqqiyot sari harakat davri ekanligini ham anglab etdik. Eng muhimi, yoshlarimiz haqli ravishda o'z tarixi, ota-bobolar tomonidan yaratilgan moddiy- ma'naviy boyliklardan faxrlanish huquqiga ega. Uzoq davrlar davom etgan mustamlakachiliklarga qaramasdan ilm-ma'rifati xalqimiz yaratish yo'lidan aslo chekinmadi. « Beshafqat davr sinovlaridan omon qolgan, eng qadimgi tosholuvlar, bitiklardan tortib, bugun kutubxonalarimiz xazinasida saqlanayotgan 20 mingdan ortiq qo'lyozma, ularda mujassamlangan tarix, adabiyot, san'at, siyosat, axloq, falsafa, tibbiyot, matematika, fizika, kimyo, astronomiya, me'morchilik, dehqonchilikka oid o'n minglab asarlar bizning beqiyos ma'naviy boyligimiz, iftixorimizdir. Bunchalik katta merosga ega bo'lgan xalq dunyoda kam topiladi » deb ta'kidlaydi yurtboshimiz I.A. Karimov. Qulay geosiyosiy makonda joylashgan O'zbekiston hududida ilm- fan, madaniyatning rivojlanishi ko'p omillarga bog'liq bo'lib, eng asosiysi bu yurtda xalq ijodiy faoliyatining an'anaviy mavjudligi edi. Bundan tashqari, yurtimiz hududi qadim-qadimdan madaniyatlar, sivilizatsiyalar uyg'unlashgan, "Buyuk ipak yo'li" kesishgan, G'arb va Sharq aloqalarining muhim bo'g'ini edi. Bularning bari mamlakatimizda azaldan ilm- fan, madaniyat, san'atning, kishilik faoliyatining barcha jabhalari rivojlanganligini belgilab bergan edi." Bu ko'hna tuproqda, – deydi Yurtboshimiz, milodgacha bo'lgan davrda va undan keyin qurilgan murakkab suv inshootlari, hali hanuz o'zining ko'rk tarovatini saqlab kelayotgan osori atiqalarimiz, qadim-qadimdan o'lkamizda dehqonchilik va hunarmandchilik madaniyati, me'morlik va shaharsozlik san'ati yuksak darajada. Rivojlanganidan dalolat beradi. Mamlakatimiz hududida mavjud bo'lgan to'rt mingdan ziyod moddiy- ma'naviy obida umumjahon merosining noyob namunasi sifatida YUNESKO ro'yxatiga kiritilgani ham bu fikrni tasdiqlaydi ». Ana shunday buyuk merosni o'rganish orqaligina tom ma'noda yoshlar ma'naviy qiyofasini shakllantirish mumkin. Bunday merosni esa faqat va faqat tarix orqali o'zlashtirish mumkin. Chunki

bunday merosni o'rganmay turib, kishilik jamiyatida ildamlab borish mumkin. Tarix hamma narsaga chidaydi. Ammo o'zini soxtalashtirishga aslo chiday olmaydi. Zero, tarixni o'rganish bizning tafakkurimizni charxlaydi, o'tmish tarixidan faxrlanish, yo'l qo'yilgan xatolardan kelajakda xoli bo'lish imkonini beradi.

Tarixni o'rganish, deydi XVIII asrning buyuk nemis ma'rifatparvari Fridrix Shiller, — aqlimizni nurlantiradi, qalbimizni oliyjanob fidoyilik bilan alangalantiradi. U ruhimizni axloqiy masalalarga pastkashlik va bachkanalik bilan yondashishdan saqlaydi » Darhaqiqat, tarixni, uning porloq, yorqin kunlari bilan birga zulmat va mustamlakachilik, ayriliq va yo'qotishlardan iborat davrlarini ham bilishimiz bizni turli balo-qazolardan asraydi, sergaklikka undaydi. Erishilgan yutuqlarni, porloq kunlarni eslash va faqat ulardan g'ururlanishning o'zi etarli emas. Ayni paytda tariximizning qorong'i kunlarini ham esdan chiqarmaslik tarixiy xotira uchun o'ta zarurdir. Shu o'rinda hozirgacha nihoyatda kam o'rganilgan, yoshlarimiz e'tiboridan ba'zan chetda qolayotgan bir holat- O'zbekiston hududida yaratilgan moddiy va madaniy boyliklarni mustamlakachilar tomonidan tashib ketilishi bilan bog'liq masalaga diqqat qaratishni lozim deb topdik. Gap shundaki, hozirgi yoshlarimizning tarixiy xotirasini shakllantirish uchun ota-bobolar, ajdodlarimiz tomonidan yaratilgan, ammo bosqinchilar tomonidan tashib ketilgan milliy merosimiz to'g'risida but xulosalar berish lozim. Umuman, uzoq ming yilliklardan iborat o'zbek xalqi tarixi, 3 ming yillik buyuk milliy davlatchilik tariximiz davomida ajdodlarimiz ne- ne azob-uqubatlarni, yo'qotishlarni ko'rmadi. Eron axomaniylari, grek makedonlar, arablar, mo'g'ul istilolari bunga misol. Ammo milliy- madaniy boyliklarimizni tashib ketishda eng so'nggi mustamlakachilar chor Rossiyasi va kommunistik hukmronlik davri alohida o'ringa ega. Yoshlarimizning ma'naviy qiyofasini shakllantirishda, pirovard natijada ular tarixiy xotirasini tiklashda o'sha davr, milliy boyliklarni tashib ketish siyosati mohiyatini to'g'ri anglash o'ta muhimdir.

Xulosa va takliflar

Xulosa shuki, bola tarbiyasini dono xalqimiz aytganidek, u xali tug'ilmasdan ota, ona va butun oila a'zolari hamjixatligida boshlashimiz lozim bo'ladi. Olamda barcha narsa juft-juft bo'lib yaratilgan. Juft bo'lib yashash tabiat qonuni, taqozosi. Lekin oila bo'lib yashash barcha maxluqotlar orasida faqat odam nasliga xosdir.

Adabiyotlar ro'yhati:

1. Bekmurodov M, Rashidova M, "Mo'zeyShunoslik".T.2006 yil.
2. B.I.Fransiv" Tafakkur gulshani".T.1981 yil.
3. Kaykovus "Qobusnoma".T.1994 yil.
4. Yusupov YE. T.199. "Madaniy marifiy faoliyat asoslari".T. 2000 yil.
5. Shavkat o'g'li, Nomozov Xurshid. "JAMIYATDA INTERNET-MAKON RESURSLARIDAN FOYDALANISH SOHALARI." *MODERN PROBLEMS IN EDUCATION AND THEIR SCIENTIFIC SOLUTIONS* 1.2 (2024): 113-118.

6. Shavkat o'g'li, Nomozov Xurshid. "JAMIYATDA INTERNET-MAKON KONTENTLARI TA'SIRIDA SODIR BO'LAYOTGAN NEGATIV IJTIMOYILASHUV SHAKLLARI." *TANQIDIY NAZAR, TAHLILY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'OYALAR* 1.2 (2024): 52-58.
7. Shavkat o'g'li, Nomozov Xurshid. "JAMIYAT IJTIMOYILASHUVIDA INSTITUTLARI O'RNI VA INTERNET-MAKONNING UNDAGI O'RNI." *ANALYSIS OF MODERN SCIENCE AND INNOVATION* 1.2 (2024): 83-88.
8. Shavkat o'g'li, Nomozov Xurshid. "INTERNET-MAKON MOHIYATI, GENEZISI VA ZAMONAVIY TARKIBI." *TANQIDIY NAZAR, TAHLILY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'OYALAR* 1.2 (2024): 48-51.
9. Shavkat o'g'li, Nomozov Xurshid. "YOSHLARDA MA'NAVIY-MAFKURAVIY IMMUNITETNI MUSTAHKAMLASHDA INTERNETNING ROLI." *PHILOSOPHY AND LIFE INTERNATIONAL JOURNAL* 3 (18) (2022).
10. Shavkat o'g'li, Nomozov Xurshid. "THREATS TO INFORMATION SECURITY IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS." *Gospodarka i Innowacje*. 22 (2022): 229-231.
11. Shavkat o'g'li, Nomozov Xurshid. "AXBOROT XURUJINING O'SMIRLAR HAYOTIGA TA'SIRI." *QO'QON UNIVERSITETI XABARNOMASI* (2023): 1285-1287.
12. Shavkat o'g'li, Nomozov Xurshid. "YUKSAK AXBOROT MADANIYATI-INTERNET-MAKON RESURSLARIDAN RATSIONAL FOYDALANISH SHARTI." *Research Focus International Scientific Journal* 2.6 (2023): 105-110.
13. Номозов, Х. "ИНТЕРНЕТ-МАКОН ТАЪСИРИДА СОДИР БЎЛАЁТГАН НЕГАТИВ ИЖТИМОЙЛАШУВ ШАКЛЛАРИ." *Философия и право* 26.3 (2023): 232-235.
14. Nomozov, Xurshid. "INTERNET-MAKON MOHIYATI, GENEZISI VA ZAMONAVIY TARKIBI." *Farg'ona davlat universiteti* 3 (2023): 67-67.
15. Nomozov, Xurshid. "INTERNET-MAKON RESURSLARIDAN FOYDALANISH SOHALARI." *Development and innovations in science* 2.7 (2023): 8-14.